

Kulturnämnden
Tjänsteskrivelse till Kulturnämnden

Datum:
2019-11-01

Diarienummer:
KTN-2019-0386

Handläggare:
Tove Otterclou

Offentlig konst för Centralgaraget

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

att ge konstnären Backa Carin Ivarsdotter uppdraget att utföra den konstnärliga gestaltningen för Centralgaraget, samt

att avsätta 1 200 tkr för den konstnärliga gestaltningen där konstnären Backa Carin Ivarsdotter erhåller 1 000 tkr för sitt uppdrag, vilket omfattar konstnärligt arvode och arbete, underkonsulter, material, resor, transport, försäkring, installation och oförutsedda uppgifter. Resterande summa avser kringkostnader för montering och markarbeten.

Sammanfattning

Konstnären Backa Carin Ivarsdotter föreslås utföra konstnärlig gestaltning för Centralgaraget vid Uppsala centralstation. Konstnären har arbetat med en gestaltning som är hållbar över tid innehållsmässigt. Förslaget är tydligt präglat av platsen och kopplar an till kriterier för hållbarhet och materialval.

Ärendet

Bakgrund

Centralgaraget är Uppsalas största centrala parkering under jord och möter en stor och diversifierad grupp brukare. Korttidsparkeringen möjliggör parkering för de närliggande hotellens gäster, hitresande som ska besöka stadskärnan eller de som behöver parkera bilen inför vidare resa med tåg eller kollektivtrafik. Uppsala Parkerings

AB:s målbild för Centralgaraget är att det ska vara ett tryggt och trevligt parkeringsgarage med en personlig prägel. Initiativet för en konstnärlig gestaltning till Centralgaraget togs av Uppsala Parkerings AB i samband med en upprustning av parkeringsgaraget som färdigställdes sommaren 2019. Konsten kan tillföra en ökad känsla av trygghet och skapa en attraktivare miljö.

Den konstnärliga gestaltningen kommer att verka för en miljö som bidrar till konstupplevelser kring hela resecentrum. Uppsala Central har sedan tillkomsten i mitten av 1800-talet haft en viktig roll för hela Uppsala, som universitetsstad, besöksmål samt kulturellt och kommersiellt centrum. Sett till antalet resenärer är Uppsala Central Sveriges näst största pendelstation. Här passerar dagligen cirka 45 000 människor, boende, besökare, turister, pendlare, cyklister och andra. Kommunikation och infrastruktur är viktiga delar av stadsutvecklingen. Turism, kulturverksamheter, handel och restauranger levandegör området och skapar en attraktivitet och mervärde för människor som vistas på platsen. Därför är det av stor vikt att konsten är tillgänglig för förbipasserande och inte enbart för de som nyttjar garaget.

Två konstnärer har parallellt skissat på förslag till Centralgaraget varav kulturförvaltningens sakkunniggrupp bedömt detta bäst svara upp emot konstprogrammets kriterier som här föreligger som förslag till offentlig gestaltning.

Förslaget

Konstnärens förslag ämnar lyfta platsen för både förbipasserande och användare av garaget. I dagsläget kan området uppfattas som anonymt och otydligt. Placeringen av gestaltningen föreslås därför på strategiska platser för att markera och tydliggöra entréer och nedfarten till garaget. Konstnären har valt att arbeta med och utgå från motiv från svenska trafikskyltar i gestaltningen.

Verket är tänkt att synliggöra platsen för användare av garaget, men också bidra till en ökad trygghetskänsla, skapa en unik karaktär samt tillföra humor till miljön. Innehållet kan både vara något som man känner igen mycket väl, eller också kan den skapa nyfikenhet hos betraktaren. Symbolerna är lättolkade och kan därför förstås av en bred målgrupp. Det blir ett tydligt formspråk som harmonierar med garagets övriga grafiska profil och färgsättning.

Den konstnärliga gestaltningen är fördelad på fyra platser: nedfarten till garaget, två entréer i form av trapphus samt luftrummen vid nedfarten. Nedfarten till garaget kommer ha motiv från trafikskyltar i naturlig storlek där figurerna vandrar nedåt i garaget. Figurerna består av rostfritt stål och på baksidan fästs LED-belysning med lång hållbarhet som är lätt att byta ut. Materialen är valda med anledning av sin lämplighet för platsen då de tål slitage för utomhusbruk. Ovanför nedfarten placeras en ljuslåda av plexiglas med LED-belysning i form av en uggla. Motiven till de två trapphusen fästs som dekaler av frostat glas som monteras invändigt. På luftrummen och belysningspelaren i ett av trapphusen används en dekal ämnad för metall. Dessa dekaler är väl beprövade i offentliga miljöer, har lång hållbarhet och går att bytas ut vid behov. Verket beräknas vara på plats under 2020.

Hur konstverket svarar mot konstprogrammet

I konstprogrammet som framtagits för projektet lyfts värden för platsen som knyter an till platsen, både historiskt och i dagsläget. Konstprogrammet fokuserar även på att konsten ska vara tillgängligt, bidra till ökad trygghetskänsla och ta avstamp i platsens funktion och rådande förutsättningar.

Konstnären har valt att arbeta med material som fungerar väl i offentlig miljö. All belysning i gestaltningen är särskilt vald för att ha lång livslängd och fungera i en trafikmiljö. Samtliga material har lång livslängd, lätta att sanera och sköta samt att byta ut om något skulle gå sönder. Färgvalet för belysningen är blå, vilket är baserat på att endast belysa utan att skicka några trafikrelaterade signaler så som färgerna grönt, gult och rött kan göra. Belysningen kan också skapa ytterligare trygghetskänsla vid området. Placeringen av gestaltningen möjliggör också att ta del av verket även för förbipasserande och inte enbart användare av garaget.

Konstnären har tagit fasta på kringliggande miljö genom valet att använda motiv från svenska trafikskyltar. Platsen är starkt präglad av trafik och resande, vilket är något som tydligt återspeglas i motivvalet. Genom att använda sig av trafikskyltar utanför dess befintliga användningsområde och ge dessa ett nytt sammanhang skapas en känsla av liv och rörelse som spelar väl samman med platsen som i sig har en hög puls. En aspekt av lekfullhet och humor tillförts en plats som kan uppfattas som anonym och hård. Gestaltningen knyter samman flera punkter som kan uppfattas som spridda platser utan tydlig funktion. I enlighet med skissuppdraget kommer konstnären ha ett dialogtillfälle i samband med arbetet där invånare bjuds in att vara med i processen.

Särskilda förutsättningar

Trots att garaget befinner sig under jord bör platsen delvis betraktas som utemiljö. Materialvalet är valt för att klara slitage samt väderförhållanden samtliga årstider. De olika delarna inom gestaltningen klarar rengöring och klottersanering med kemikalier och högtryckstvätt. Den konstnärliga gestaltningen har utformats med ändamålet att fungera i samklang med rådande kulörkonceptet för platsen. Gestaltningen tar särskild hänsyn till trafiksäkerhet, trygghetsaspekt och hållbarhet. Konstnären har ett samtida konstnärligt uttryck samt omfattande kunskap om material och hållbara tekniska lösningar för offentlig miljö.

Dialog med invånare

I projektet har en konstkommitté bestående av medarbetare vid Uppsala Parkerings AB. Projektledare från offentlig konst har kontinuerligt sammankallat till möten med konstkommittén under projektets gång. Konstkommittén har varit med och bidragit med värdefulla åsikter inför konstprogram och urval av konstnär och skissförslag. Vidare i projektet föreslår konstnären att föra dialog med närliggande skolverksamhet genom workshoparbete där deltagarna kan vara med och påverka vilka trafikskyltar som väljs ut till delar av gestaltningen. Valet kommer också förankras med Uppsala Parkerings AB samt kulturförvaltningen.

Ekonomiska konsekvenser

Kulturnämnden har i detaljerad investeringsbudget för 2018-2022 totalt avsatt 700 tkr i budget för konstnärlig gestaltning för Centralgaraget. Nu föreslås en ökad budget till 1 200 tkr. Kostnaderna ryms inom kulturnämndens investeringsbudget för offentlig konst. Utöver detta har konstnären erhållit ett skissarvode om 60 tkr.

Skötsel och drift

Skötsel- och vårdplan lämnas till förvaltningen. Kostnaden bedöms som rimlig. Kringkostnad för drift sker enligt överenskommelse med Uppsala Parkerings AB.

Beslutsunderlag

1:1 Budget Centralgaraget

1:2 Om konstnären Backa Carin Ivarsdotter

1:3 Skissförslag Centralgaraget

Kulturnämnden

Sten Bernhardsson
Kulturdirektör

Kulturnämnden
Offentlig konst för Centralgaraget Bilaga 1

Datum:
2019-11-26

Diarienummer:
KTN-2019-0386

Handläggare:
Tove Otterclou

Budgetkalkyl

Budgetkalkylen arbetas fram i samråd med projektledare från avdelningen offentlig konst och ska lämnas in tillsammans med skissförslaget. Budgetkalkylen ska bygga på dagsaktuella offerter. Kostnaderna specificeras exklusive moms.

Konstnärsbudget	Kostnad	Bilagor offerter
Konstnärens ersättning, idé 15% av konstnärsbudget	150 000 kr	
Konstnärens ersättning, utförande/arbete 600kr/h	264 000 kr	
Kostnader för eventuella medarbetare, konsulter eller underleverantörer	56 000 kr	
Materialkostnad och framställning (inklusive ev. teknisk utrustning)	400 000 kr	Offerter finns
Erforderliga försäkringar fram till godkänd slutbesiktning	10 000 kr	Offert finns
Transportkostnader	25 000 kr	
Resor och logi	15 000 kr	
Dialog med invånare	30 000 kr	
Oförutsedda kostnader	50 000 kr	
Totalkostnad	1 000 000 kr	

Kulturnämnden
Offentlig konst för Centralgaraget Bilaga 2

Datum:
2019-11-26

Diarienummer:
KTN-2019-0386

Handläggare:
Tove Otterclou

Om konstnären

Backa Carin Ivarsdotter

Backa Carin Ivarsdotter, född 1973 i Uppsala, är en svensk konstnär. Ivarsdotter är utbildad på Konstfack i Stockholm och tog sin examen år 2000. Sedan dess har hon gjort ett flertal offentliga gestaltningar samt haft utställningar nationellt och internationellt.

Ivarsdotters bakgrund är inom keramik och glas, men har de senaste åren fokuserat på offentliga gestaltningar med flera typer av material som arbetssätt. Hon arbetar mest med skulptur och installation.

Ivarsdotters arbetssätt kan liknas med en scenografs arbetssätt att tänka då rumsligheten spelar en stor roll i hennes skapande. Verket kopplas till den valda platsen genom formspråk, tematik och materialval.

Platsens historia och kringliggande miljö spelar stor roll för konstnärens process. Hennes gestaltningar ska integrera med den existerande platsen, samtidigt som det ska tillföra en unik upplevelse.

En viktig del i Ivarsdotters offentliga gestaltningar är materialval i kombination med det konstnärliga uttrycket. Verken är skapade med särskild synpunkt för att hålla i en miljö med hårt slitage. Ljus är också en viktig del i konstnärens arbete och integreras ofta i gestaltningarna då det kan bidra till att skapa en tydligare karaktär.

Tidigare projekt

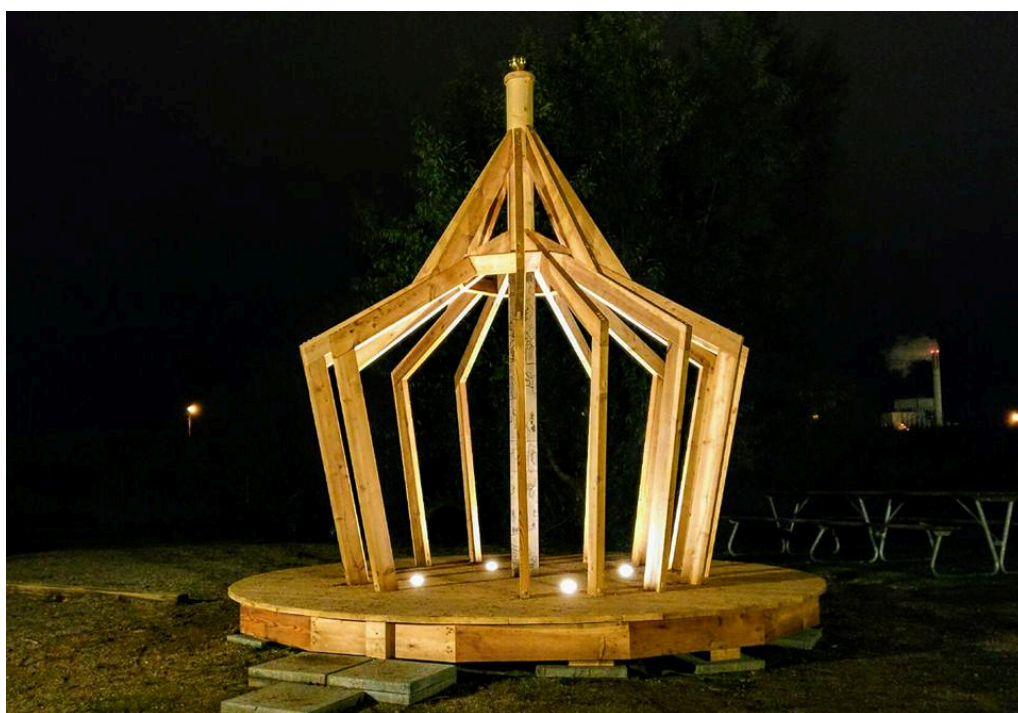
Backa Carin Ivarsdotter, "Platsens berättelser", 2018, Sigtuna museum

Backa Carin Ivarsdotter, "Livets damm", 2016, Skövde sjukhus

Backa Carin Ivarsdotter, "Miraculum 510", 2006, Hornstullstrand

Backa Carin Ivarsdotter, "Ljuspaviljongen" 2018, Snickargårdens förskola, Kungsbacka

Kulturnämnden
Offentlig konst för Centralgaraget Bilaga 3

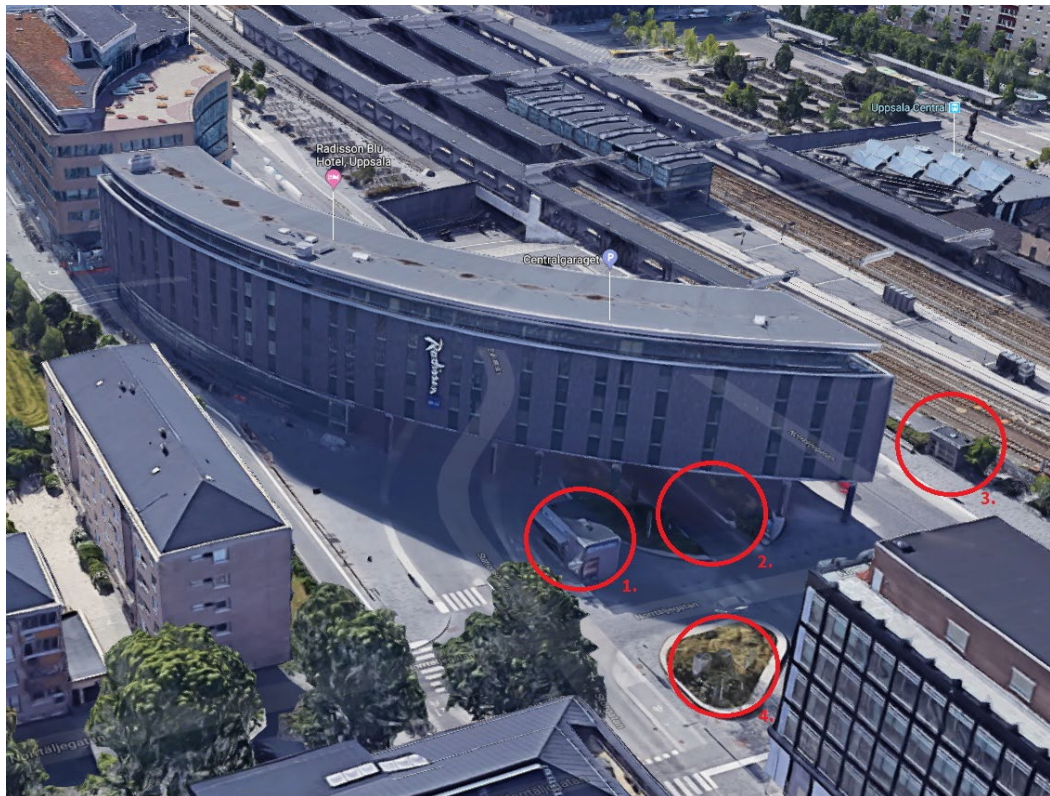
Datum:
2019-11-26

Diarienummer:
KTN-2019-0386

Handläggare:
Tove Otterclou

Centralgaraget, skissförslag

Placering

Planerade placeringar för gestaltningen enligt utmärkning.

1. Entré till garaget, trapphus
2. Nedfart till garaget
3. Entré till garaget, trapphus
4. Lufttrumma

Skissförslag

Nedfart till garaget, kvällstid

Nedfart till garaget, dagtid

Entré till garaget, kvällstid

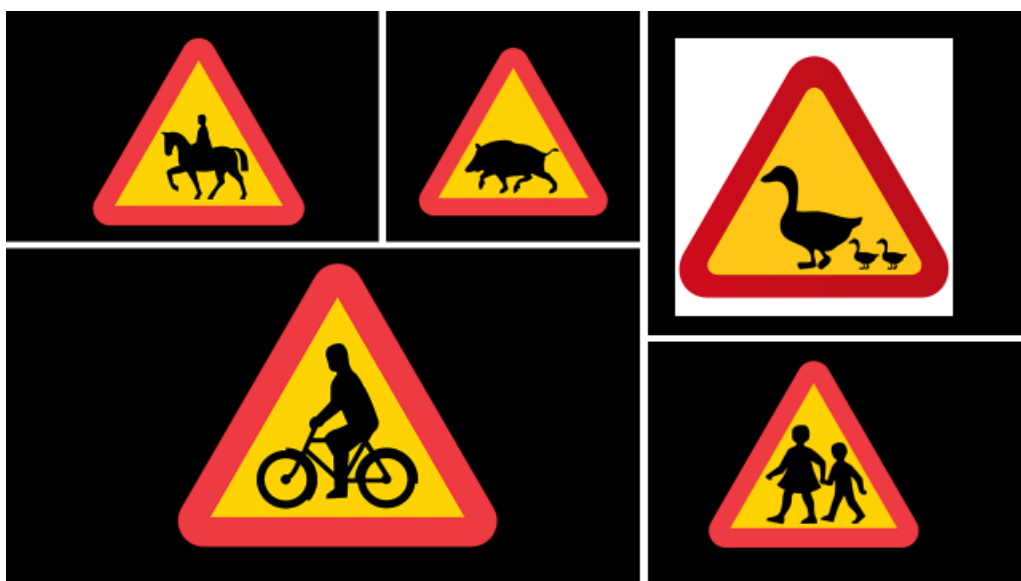

Trapphus, våning -1

Trapphus, våning -2

Referensmaterial

Exempel på referensmaterial från svenska trafikskyltar